

dem interni femoris capitis propter genu pertingat. Ibidem enim extenuatus, & in teretem quoque (non uero ut Galenus docet, latum) degenerans tendinem, in tibia anteriora reflectitur, eadem regione qua nuper commemorati, insertionem tentans. Sed eius musculi tendo hoc sibi priuatim uendicat, quod anteriori tibiae sedi ad internum acutè illius lineæ latus hærens, ad medium usque longitudinis tibiae properet, alijs tendinibus tibiae insertis, haud æquè descendentes. Galenus nulli musculo tibiae mouenti, adeò obliquum assignat ductum, atque huic tertio: non animaduertens, primum musculum longè obliquius duci, quum is scilicet ab illo osse antrosum in interiora femoris ad posteriora usque propemodum descendat, & hinc rursus obliquo ductu in priora tibiae feratur. Deinde musculus qui ordine quartus erit, obliquior tertio uisitur, illum nanque similiter atque hunc à coxendicis osse pronatum, in anteriora tibiae secundum femoris externum caput, prorepere audies. Vnde etiam tanto obliquiorem ipso tertio quartus iste situm exigit quanto coxendicis ossis sedes, unde uterque principium sumit, femoris interiora magis spectat. Tertius musculus in præscripta Galeni oratione sextus est, quem inibi inquit tibia in internum latus inclinantem flectere. In libris uero de Administrandis sectionibus ut obliquissimum ipsi ductum assignat, ita quoque obliquissimi motus illum autorem statuit. Necesse enim (inquit) est, tibia hac tractam ansa, retrosum sursumque ferri, & hac in orbem conuolui. Atque hunc quidem motum obimus, at non quiescente femore.

necessum enim est hoc motu tibiae flecti, & femur extorsum circumuerti. Quartus musculus non æquè latum principium, atque tertius, ex coxendicis ossis appendice ducit. Huius enim principium gracilius est, sed spissum tamen. Deinde ad tertij musculi principij externum latus nonnihil sub ipso occultatum enascitur. Falsum enim est, quod à Galeno in quinti musculi enarratione, de capitibus à coxendicis ossis appendice principium ducentibus asserit, quum quatuor capitum ab illo osse originem ducentium, quarti huius musculi extremum esse scribit, & deinde succedere tertij musculi caput. Cæterum principium quarti musculi paulo sub exortu primum efficitur carneum, exacti musculi formam multo quam tertij crassiores referens, ac per femoris posteriora sensim deorsum, uersus exteriora descendens. Quum uero musculus femoris mediâ longitudinè superauit, tenuior redditur, & externa sui sede nerueus admodum, quasi tendinem educturus, apparet. In interna autem sede, alia pars carnosa hic ex more pronata ipsi ubi tendinè uidetur procreaturus, ita adnascitur, ac si alius hic oriretur musculus, qui quartum augeret: atque simul ex ambobus unus efformaretur musculus, qui denud crassescens carni cuiusdam musculi imaginem exprimit, & deorsum protèsus exterioris parte admodum neruosus, insigni tendine fibule implantatur, ualidam insertionem in processum superioris appendicis fibulae pertinaciter molitus. Huius enim tendinis occasione fibula acutum huiusmodi processum, quâ tibiae coarctatur, exigit. Quinetiam femoris externum caput in externo ipsius latere oblongum sinum gerit, tendinis huius occasione, ut aptè ac tuto uehatur, priuatim exculpit. Cæterum siue quartum hunc musculum unius loco, aut duorum enumeres, nihil interest: quanquam Galeni gratia, ne ordinem perturbes, unicum opportunius statues. Is enim quum hunc musculum in homine non uiderit, unicum duntaxat istum recenset, atque ut in caudatis simijs illud ego reperi describit. In simijs enim à femoris osse enascens portio, quarto musculo non admiscetur, sed is unicus est admodum insignis et latus. Vnde etiam Galenus illum perpetuò latum, in libris de Administrandis sectionibus appellat. Hunc musculum præscriptæ ex tertio de Partium usu orationis septimū collocabimus, quo ibidem Galenus asserit tibia extorsum, simul cum flexione abduci & quodammodo inuolui. In secundo autem de Administrandis sectionibus, totam tibia huius ope simplici motu in externâ parte agi attestatur, eorum quæ in libris de Vsu partium tradiderat oblitus, et proculdubio huius musculi naturâ exactissimè propter curforem illud, cui hunc in certamine auulsum uiderat, cognoscens. Verisimile enim est, Galenū illo cursoris symptomate allecitur, sedulo huius musculi naturâ in simijs perpendisse, atque tunc (ut sanè debuisset in omnibus) didicisse, hunc simplici quod ad genu articulum attinet, motui à natura fuisse præfectum, & flexionem in neutrum latus inclinantem moliri, utcumque etiam obliquo ductu quartus hic musculus ad tibia prorepit.

Lib. 2. de Administrandis sectionibus.

Porro quintum musculū Galenus recenset, quem à coxendicis osse tertium caput sub tertij tibiae mouentis musculi & quarti principijs assumere testatur, quæque non in tibia anteriora tendinem cum reliquis porrigere scribit, uerum ad femoris caput & musculi tibiae principium, parte interna inseri, & simul ligamentum articulum circundans apprehendere. Præfens musculus, in præscripta Galeni ex libris de Vsu partium oratione est numero octauus, cuius auxilio totum femur flecti, & cum eo simul totam tibia euelli, ibidem docet. In secundo autem de Administrandis sectionibus primum hunc tibiae sensim in exteriora circumuerrere, ac motu

tertij nobis commemorati musculi fungi dixerat, quamuis non æquè ualido. Secundò autem de huius musculi functione differens, inquit: Si hunc musculum ad caput suum tendas, cum femore etiam tibia retrorsum introrsumque ferri uideretur. Deinde rursus non ita multo post subiungit: Poplitis, aut tibiae flexum inter infirmas tibiae actiones referendum, ac proinde Naturam neque magnis, neque multis musculis ipsius flexum commississe, uerum (inquit) propemodum dixerim, ex commemoratis unum solum capiti interioris furæ musculi insinuat, ut dixi, tibiae flexus autorem existere: quanquam non magis ipsam flectere, quam ad internam regionem abducere uideatur. Hic quidem musculus leuiter & obscure quodammodo genu articulum mouet. Postmodum alios incusat Anatomicos, qui magno cuiusdam musculo ad femoris motum prorsus spectante, flexionem tibiae tribuerunt, quum is inquit: Vel omnino non attrahit tibiae, uel certe parum, quia & finis ipsius in os tibiae, ne minima quidem parte ingreditur. Verum coacti sunt hunc poplitis flexuræ autorem dicere, quod nimirum ignorarent alterum musculum articulo latenter quidem insinuat, qui uel solus ipsum flectere potest, uel maxima potentia præditus est, porro hunc prius cernere non est, quam à tibia musculis ademeris, qui suram efficiunt. Deinceps Galenus coxæ articuli musculos aggrediens, quendam primum enarrat, quo alios Anatomicos genu articulum flecti perperam arbitratos asserit. Huiusmodi sanè Galeni sententijs colligere promptum est, quantum illi in Anatome, qua potissimum excellit, quæque passim gloriatur, fidendum sit, & quam bellè ab ipso humani corporis fabricâ nobis discere datum sit, quamque dilucidâ nostra redderetur oratio, nisi toties Galeno contradicendum foret. Sed age ceptum negotiū absoluiamus, summa Galeni autoritate ob oculos perpetuò uersante. Musculus itaque iste quem quintum enarrat, quartum caput à coxendicis ossis appendice sumit, non autem (ut ipse innuit) tertium. Alius enim est musculus, quem hic Galenus præterij, qui tertium caput ab illo appendice nascitur, et ut paulo post dicam, in anteriora tibiae sub tertio musculo repositus deducitur. Sub hoc igitur qui Galenum latuit, ille musculus quem is quintum recenset, exoritur ualido & admodum crasso principio, quod posteriori sua sede planè nerueum uisitur, anteriori autem magis carneum et latum. Principium hoc carneum, maximum mole constituit musculū, qui priuquam mediam femoris superat longitudinè, gracilior fieri incipit, adeò ut paulò supra inferiora femoris capita in teretè finiat tendinem, pro musculi portione nimis quam gracilem. Hic tendo radici interioris femoris capitis ad capitis illius interius latus inferitur, contiguus exortui primi pedem mouentis musculi, ab interiori femoris capite ducentis originem. Quintus hic Galeni musculus in posteriori ipsius sede, et utrinque in lateribus nulli connatus est musculo, præterquam communi connatu, quo inuicem incumbentes musculos fibris aliquot herere scimus. Verum anteriori ipsius sedi, quæ femoris os spectat, illi continua connataque est tota ea musculosa substantia, quæ antè rursus quam huius musculi initium, à coxendicis ossis appendice ad pubis usque osium commissuram enascitur. Quam uero hæc musculosa substantia in femur insertionem molitur, quibusque fibris donetur, dum femoris motores pertractantur, exequar: ubi hunc quintum Galeni musculum cum illa unius loco recensere, illum quintum femoris motuum opificem enumeraturus. In præsentia autem id duntaxat addendum est, infimum eius musculosæ substantiæ insertionis terminum, non procul ab inferioribus femoris capitibus distare. Ac proinde Galenum de hac locutum arbitror, quum alios incusaret Anatomicos, atque illos perperam eiusmodi musculū tibiae flexionis autorem posuisse affirmaret. Habeto itaque in præsentia eam quæ nobis modò musculosam substantiā nuncupare libuit, eius musculi loco, quem inter coxendicis articuli motores Galenus primū enumerat: quinti autem tibiae motorū Galeni musculi uice, illū quem tendinè in interioris femoris capitis radicē inferere retuli. Nisi forte non nimis in Galeni uerba iuratus, semel & longè rectius dicere mauis, illū, eundem musculū et primū femoris motorem, & quintū tibiae perperam constituere. Vt cumque uero statueris, inter dissecandum Galeni loca & hæc nostra reuoluens, sedulo inspicies, nū quintus hic Galeni musculus inter tibia mouentes recēseri debeat. Mihi quidē pro quinto femoris motu dūce habebitur, modò uix annuēti illū uel obscurissimè proprio motu tibia mouere, & nullā mentione dignam insertionē ab huius musculi tendine in articuli genu ligamēta moliri. De musculo autē in poplite latitate, ad reliquorum tibiae mouentium enarrationis calcē, nonnulla priuato Capite subiiciā, in præsentia ad Galeni seriē & numerū sermonē, ut ceppi, accommodans. Quā itaque quintū Galeni musculū non inter tibiae motuū duces, sed omnino inter femoris enumerare uisum sit, quintū sermoni ego illū addā, quæ paulo antè à Galeno prætermissum dixi. A coxendicis ossis appendice sub tertij et quarti musculi capitibus, et ante caput quinti à Galeno enumerati musculi, aliud neruosum principium enascitur, quod merito inter capita ab illo appendice originē ducētia,

In 2. de Administrandis sectionibus.

tertium